

Salah Naoura

İmdat!

Büyükanne
Geri Dönüyor

Türkçeleştiren:
Suzan Geridönmez

tudem

Salah Naoura

İmdat!
Büyükanne Geri
Dönüyor

İMDAT! BÜYÜKANNE GERİ DÖNÜYOR

© 2015, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.

1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin ve resim hakları © 2015, Dressler Verlag, Hamburg

İlk baskı 2015 yılında Hamburg'da *Hilfe! Oma kommt zurück!* adıyla Dressler Verlag tarafından gerçekleştirilmiştir.

Kitabın Türkçe yayın hakları Akcalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Salah Naoura

KAPAK RESMİ: Stefanie Jeschke

TÜRKÇELEŞTİREN: Suzan Geridönmez

EDİTÖR: Ümit Mutlu

SON OKUMA: Canan Topaloğlu

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Şubat 2017 (2000 adet)

ISBN: 978 - 605 - 9493 - 00 - 0

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Bu kitap Çağdaş Alman Edebiyatı Dizisi, ADIMLAR/SCHRITTE projesi çerçevesinde, S. Fischer Vakfı (Berlin), Ernst Reuter Girişimi ve Pro Helvetica desteği ile Sezer Duru (İstanbul) ve Egon Ammann (Berlin) editörlüğünde yayımlanmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

Salah Naoura

İmdat! Büyükanne Geri Dönüyor

Türkçeleştiren: Suzan Geridönmez

 tudem

Salah Naoura

Salah Naoura, 1964'te Berlin'de doğdu. Annesi Alman, babası Suriyeli olan yazar, Alman ve İskandinav kültür ve edebiyatı eğitimi aldı. Eğitiminin ardından bir süre editörlük yaptı. 1990'lardan beri çocuklar için resimli kitaplar, şiirler, romanlar yazıyor ve çevirmenlik yapıyor. En önemli eseri olarak görülen *Matti und Sami und die drei größten Fehler des Universums* (*Matti, Sami ve Evrenin En Büyük Üç Hatası*) romanıyla büyük bir tanınırlık elde etti. Bu eseriyle 2011 yılında, Avrupa'nın en prestijli ödülllerinden Peter Härtling Ödülü'ne layık görüldü. Yaptığı çevirilerle 1992 ve 2013 yıllarında Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü'nü kazanan Naoura, yaşamını Berlin'de sürdürmektedir.

1 Bazı aileler gerçekten muhteşemdir. Onların büyük evleri, büyük arabaları ve büyük yatları vardır. Bu aileler harika gezilere çıkar, harika kıyafetler giyer ve harika mücevherler takarlar. Anne babaları gibi çocukları da muhteşemdir, hepsi gelecekte patron, avukat ya da doktor olmak ister.

Bu ailelerin büyüklerine, “Sizce şu sıralar dünyada yolunda gitmeyen nedir,” diye sormaya kalksanız, “Hisse senetleri dibe battı, altın da giderek pahalalanıyor,” ya da “Dün, pırlantayla süslü tırnağım kırıldı. Daha kötüsünü düşünemiyorum!” gibi yanıtlar alırsınız.

Oysa aynı soruyu çocuklarına yöneltirseniz, “Babam neredeyse hiç evde olmuyor, annem bütün gün telefonuyla mesaj çekip duruyor, ablam keman ve piyano çalıyor ama benimle hiç oynamıyor,” gibi şeyler duyarsınız. Hatta bazen, özellikle de anne ve

babalarının akılları başka yerdeyse (yine cep telefonları çalmıştır mutlaka), fısıldayarak eklerler: “Sana bir şey söyleyeyim mi? Aslında ailem *o kadar da* muhteşem sayılmaz...”

Henrik Kazma'nın ailesi şehrin en muhteşem ailesiydi. En azından Henrik'in babası bu görüşteydi. Büyük güzel bir evde oturuyorlardı, arka taraftaki bahçe de ta Kur Parkı'na kadar uzanıyordu.

Henrik'in annesi bitkiler konusunda inanılmaz duyarlı ve becerikliydi. Çevredeki en şahane bahçeye sahip olduğundan, kenti yeşillendirme ve çiçeklerle süsleme görevi ona verilmişti.

Henrik'in on dört yaşındaki ablası Fabienne, olağanüstü bir modacıydı. Her gün beş yeni elbise ve üç yeni saç modeli tasarlıyordu. Hatta birkaç zengin film yıldızı, internette onun fantastik ve yaratıcı giysilerini keşfettiğinden beri Fabienne, kendi parasını bile kazanmaya başlamıştı!

Baba Bay Kazma, buharlı lokomotifler konusunda en muhteşem (ve tek) uzmandı. Onları kullanmayı sadece kendisi bildiği için de, yakın zamandan beri dar demiryolu hattında makinist olarak çalışıyordu. Kısacası eskiden beri hayalini kurduğu işi yapıyordu.

Tüm bunlara karşın Henrik, ailesini pek de muhteşem bulmuyordu.

Annesi bitkiler konusunda inanılmaz duyarlıydı, ama ne yazık ki insanlar konusunda o kadar hassas değildi. Fabienne moda tasarımlarıyla başarı kazanmıştı, ama ne yazık ki erkek kardeşine hâlâ eskisi kadar sevimsiz davranıyordu. Henrik'in babası eski buharlı lokomotifler konusunda uzmandı, ama ne yazık ki artık *sadece* lokomotifler hakkında konuşuyordu. (Oğluyla ise neredeyse hiç sohbet etmiyordu.)

Henrik'i rahatsız eden küçük bir ayrıntı daha vardı: Annesiyle babası kısa süre önce onun altın külçesini çalmıştı. Oysa bu altın külçesi kendisine, *sadece kendisine* aitti. Halen dünyayı gezmekte olan zengin büyükannesi, Henrik'e bu külçeyi streç film ve gazete kâğıdına sarılmış halde, bir posta paketinin içinde yollayarak hediye etmişti. Henrik de büyükannesinin bu cömert armağanını, geceleyin evin arkasındaki bahçeye gömmüştü. İleride altın külçesiyle ne yapacağını sakın bir şekilde düşünebilmek için böyle bir yola başvurmuştu.

Henrik'in altın külçesinin hemencecik gün yüzüne çıkmasının suçlusu, arkadaşı Jonas'ın Nepal iz sürme köpeğiydi. Bu cins, dünyadaki tüm köpeklerden daha iyi bir koku alma yeteneğine sahipti ve kokladığı bir şeyi tekrar bulabilmesiyle ünlüydü. İşin kötüsü, bu köpeğin burnu normalde olması gerekenden bile

büyükü. Hatta Jonas ona bu yüzden “Burun” adını takmıştı. Ne yazık ki Burun, daha önce altın koklama fırsatı bulmuştu, kokuyu da hafızasına titizlikle kaydetmişti.

Henrik’in bahçeye gömdüğü altın külçesini, Burun’un ertesi gün kazarak tekrar ortaya çıkarması bu yüzdendi.

“Vay canına!” diye bağırđı Jonas. “Bir altın külçesi! Yarısını ben alabilir miyim?”

Dudağını kemiren Henrik, içinden Burun’un burununa lanet okudu. “Hayır,” dedi. “Külçe *bana* ait.”

“Ama onu Burun buldu! Karşılığında bir ödölü hak ediyorum!”

“Saçmalama. Külçeyi ben de bulabilirdim. Onu oraya ben gömdüm çünkü!”

Jonas arkadaşına şaşkın şaşkın baktı.

Tam o anda Henrik’in annesi bir mürver çalısının arkasından fırlayıverdi.

“Nasıl? Ne? Bir altın külçesi mi?”

Henrik elini hızla uzattı ama annesi daha atikti.

“Hey, o benim!” Fakat Henrik’in külçeyi geri alma çabası boşunaydı. Annesi, oğlununkinden çok daha uzun kolunu haince, Henrik’in yetişemeyeceğı kadar yukarı kaldırmıştı.

“Üzgünüm hayatım. Ama benim bahçemde bulunan her şey, öncelikle bana aittir.”

Akşam Henrik’in babası işten döndükten sonra, tüm aile mutfak masasının başına toplanıp önlerindeki ışıl ışıl parlayan altın külçesini inceledi.

Henrik, büyükannesinin ta Yeni Zelanda’dan yolladığı paketi açışını anlattıktan sonra, zarfın üstünde kendi adı yazdığına göre içindeki hediye de, mantık gereği kendisine ait olduğunu ileri sürdü. *Sadece kendisine!*

“Ama bu büyük bir haksızlık!” diye öfkelenen ablası Fabienne.

“Hiç de bile!”

“Evet, öyle!”

“Hiç de bile!”

“Evet, öyle!”

“Çocuklar, *lütfen!*” dedi Henrik’in annesi oflayarak.

O sırada külçeyi bir uzman edasıyla evirip çeviren baba, üstündeki damgadan da anlaşılacağı gibi altının gerçek olduğunu tespit etti.

“Size hatırlatmam gereken bir şey daha var ne yazık ki,” dedi ciddi bir yüz ifadesiyle. “Çocuklar, en azından *benim* çocuklarım, böylesine değerli hediyeleri

kabul edemez. Bu yüzden, Őu andan itibaren altın külçesine el koyuyorum. Bu artık *benim*."

"*Bizim*," diye düzelitti onu karısı.

"Şey, bizim," diyen baba, külçeye sıkıca sarıldı.

"Büyükannemin hediyesini geri ver hemen!" diye bağırdı Henrik.

"Üzgünüm," dedi babası. "Mevcut koşullarda iade söz konusu değil." GiriŐteki komodinin üstünde duran, içinde aile kurallarının yazılı olduğu küçük kırmızı kitabı havaya kaldırdı. "Genel işleyiş kuralları bölümünü tekrar okumanı tavsiye ederim!"

"Bunu Cordula Nine'ye söyleyeceğim!"

"O dünya gezisinde."

Bu sözler eşliğinde ayağa kalkan Henrik'in babası, oğlunun altın külçesini kolunun altına sıkıştırıp mutfağı terk etti.

2 Henrik öfkeliydi. O altın külçesi, Cordula Nine onu kendisine hediye etmeden önce, yıllarca toprak altında kalmıştı. Ardından, daha yeni onun olmuşken, bir iz sürme köpeği tarafından bulunmuş, bu da yetmezmiş gibi kendi anne babası tarafından çalınmıştı!

Aslında başlangıçta üç altın külçesi vardı. Cordula Nine'nin babası, yani Henrik'in büyükbüyükbabası Erik, 1939'da savaş başlayınca evin bahçesine, gübre yığınının altına gömmüştü onları. Cordula Nine de yetmiş yıl sonra altınları aynı yerde bulmuş ve dünya gezisine çıkarken harçlık niyetine yanına almıştı.

Henrik her sabah kahvaltıda, "Benim hediyemi çaldınız!" diye şikâyet ediyordu.

"İki haftadır aynı terane," diye inledi annesi. "Başka konu yok mu?"

"Yok."

“Ayrıca biz külçeyi çalmadık, ona el koyduk,” diye düzeltilti babası. “İkisi bambaşka şeyler!”

“Üstelik de sana, telafi niyetine bir paket sakız hediye ettik,” diye ekledi annesi. “*Kocaman* bir paket sakız hem de! Sonuçta sakız seviyorsun. ‘Benim hobim sakız,’ diyen sen değil miydin?”

“O eskidendi,” dedi Henrik. “Üstünden uzun zaman geçti.” Henrik artık başka şeylere ilgi duyuyordu. “Büyükanнем mektubunda, bu altın külçesiyle bir hayalimi gerçekleştirmemi istemişti!”

“Sen de muhteşem bir oğul olup herkesin huzur ve mutluluğu için aileni sevindirmeyi istiyorsundur mutlaka.”

“Hayır! En büyük hayalim bu değil!”

“Öyle mi? Ne o zaman?” diye sordu annesi ukala bir edayla.

Aslında Henrik, huzurlu ve mutlu bir aileye gerçekten de değer verdiğini kendine itiraf etmek zorundaydı. Açıkçası ebeveynlerinin ve Fabienne’in *zaten* huzurlu ve mutlu olduklarını sanıyordu; zira üçü de en sevdikleri şeyleri yapıyorlardı.

Fakat tuhaftır, buna rağmen pek de mutlu görünmüyorlardı.

Babası her gün, çok az para kazandığını söylüyor, buharlı lokomotif uzmanı olarak ortaya koyduğu

muhteşem performansının hak ettiği değeri görmediğinden şikâyet ediyordu.

Annesi her akşam, kenti yeşillendirme faaliyetinin tembellik eden iş arkadaşları yüzünden yeterince hızlı ilerlemediğinden dem vuruyordu.

Fabienne ise hiç durmadan şımarık zengin müşterilerini çekiştiriyordu.

“Şu sıralar yürekten dilediğim bir hayalim yok,” diye açıkladı Henrik. Bu doğrudu da. Yaz tatili gelmişti ve Henrik her sabah erkenden okul yerine Kur Parkı’na gidiyor; orada çalışan kazı ekibine, çok eski zamanlara ait nesnelere gün yüzüne çıkarmakta yardım ediyordu. Bundan gerçekten de büyük keyif alıyordu. En küçük parçayı bile, bulunma tarihi ve yeriyle birlikte, her sayfasında dört sütun bulunan büyük not defterine kaydediyordu. Ancak Henrik’in ilk bulduğu parça hiç de küçük sayılmazdı. Liste şöyle başlıyordu:

BULUNTULAR

NO.	NE?	NEREDE? (yaklaşık)	NEREDE? (tam olarak)
1.	BUHARLI LOKOMOTİF (MALLETT II, 1897 model)	KUR PARKI	ÇUKUR 59

Cordula Nine'nin paketini açtıktan sonra, Henrik en büyük hayalini uzun uzun düşünmüştü. Aklına herhangi bir şey gelmeyince de bu cömert hediye, en azından bir süreliğine saklamayı tercih etmişti.

"Ben altın külçemi saklayacaktım! Zor zamanlar için!"

"Zor zamanlar çoktan gelip çattı," diye ileri sürdü Fabienne asık suratla. "Geçen hafta satışlarım yüzde 0,1 düştü! Zengin hanımefendiler tasarruf yapmaya başladı ne yazık ki." Henrik'in ablası kafasındaki örgülerine sarı ve yeşil boya kalemleri sıkıştırmakla meşguldü. Saçları, yeni tarzıyla mükemmel bir uyum içindeydi: Renkli boya kalemlerinden çıkan kalemtraş artıklarıyla süslü, kısa bir elbise giymişti. (Gerçi attığı her adımda elbisesinden talaşlar dökülüyordu.) Bunu da parlak, sarı-yeşil çizgili, yüksek topuklu tahta ayakkabılarla tamamlamıştı.

"Ayrıca altın külçemin sizi mutlu ettiğine dair pek bir iz göremiyorum," dedi Henrik. "Eskisi gibi söyleyip duruyorsunuz hâlâ."

"Ne? Biz kesinlikle söylenmiyoruz!" diye söylendi babası.

"Efendim? Terbiyeni takın genç adam!" diye cırladı annesi.

“Peki geri döndüğünde, büyükanneme ne diyeceğim? O külçeyi *bana* hediye etmişti!”

Yüzüne ciddi bir ifade oturtan Henrik’in babası hafifçe öksürerek boğazını temizledi. “Şimdi büyükannen şu kapıdan girse, ona çocuklara altın hediye edilmemesi gerektiğini açıklardım! Ne de olsa çocuklar, maddi değeri büyük şeyleri mantıklı bir biçimde değerlendiremiyor. Bunun için sorumluluk bilinci ve ancak olgunlaşınca edinilebilen bir sağduyu gerekiyor!”

Ama Henrik’e göre annesiyle babası, altından gelen parayı hiç de mantıklı değerlendirmemişlerdi. Tam onlara bunu söylemeye hazırlanıyordu ki, kapı çaldı.

“Kesin arkadaşın Jonas’la burnunu her tarafa sokan şu köpeğidir,” diye ofladı Fabienne. “Ne zaman yemeğe otursak o ikisi damlıyor!”

Yerinden kalkan Henrik ayaklarını sürüye sürüye kapıya gitti. Kapıyı açtığında ise, karşısında...

“BÜYÜKANNEEEE?”

“Ben geldim!” dedi Cordula Nine gülümseyerek.

“Ahoy!” diye denizci selamını çaktı boru gibi sesiyle yaşlı Bay Gumpert. O da Kazma ailesinin yan komşusuydu ve Cordula Nine’ye dünya gezisinde eşlik etmişti. Gri saç bukleleri ve gür sakalı acayip uzamıştı; bu haliyle eskisinden de vahşi görünüyor, hatta bir

korsanı andırıyordu. (Zaten eskiden Bay Gumpert denizciydi.) Dünya turu boyunca, şahane hava ve güneş yüzünden teni öylesine bronzlaşmıştı ki, gözlerinin beyazı Himalaya Dağları'nın karlı zirveleri gibi parlıyordu.

Büyükanne de değişmişti. O da bronzlaşmıştı. Yüzünün tam ortasına iki büyük kelebek konmuş gibi duran, cırtlak yeşil bir de gözlük takmıştı. Kafasında, çiçeklerle süslü kırmızı bir şapka, boynunda ise çiçek motifleriyle kaplı beyaz bir kolye vardı. Fakat en dikkat çekici değişiklik, yüzündeki gülümsemeydi! Bu gerçekten de alışılmadık bir şeydi, ne de olsa Cordula Nine eskiden neredeyse hiç gülmezdi!

“Büyükanne! Sen de nereden çıktın?” diye haykırdı Henrik şaşkınlıkla.

Henrik'in arkasından telaşlı adım sesleri duyuldu, sonra bir gümbürtü, sonra da bir gıcırtı geldi. Bu seslerin ne anlama geldiğini hemen anladı Henrik: Babası merdivenden yukarı, birinci kata kaçmış, sonra da kendini banyoya kilitlemişti.

Yüzlerinden merak okunan anneyle Fabienne kapıya geldi.

“Anneciğim!” diye bağırdı Henrik'in annesi. “Yani, bu... tam bir sürpriz! Geziniz güzel geçti umarım!”

Theodor Gumpert gülümseyerek onayladı.

İmdat!

Büyükanne Geri Dönüyor

Henrik'in ve muhteşem ailesinin hayatı, bu kez çığırından çıkıyor! Henrik, daha önce can sıkıntısından dertlenirken, şimdilerde hayalindeki mesleğe odaklanıyor. Tabii bu meslek, ortalığı yine kazıp durmaktan ibaret! Çılgın ve sürprizlerle dolu Cordula Nine de tatilden dönünce, işler hiç olmadığı kadar karışıyor!

İmdat! Çıkarın Beni Buradan ile başlayan acayip komik ve eğlenceli serüven, *İmdat! Büyükanne Geri Dönüyor* ile devam ediyor!

www.tudem.com